

Силабус дисципліни

Педагогіка та психологія вищої школи

Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий)
Освітньо-наукова програма – Фінанси, банківська справа та страхування

Рік навчання: I, Семестр: I

Кількість кредитів: 4 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПІП

к.педагог.н., доц. Коваль О. Є.

Контактна інформація

oksanakov@gmail.com, +380969795012

Опис дисципліни

Одним із пріоритетних напрямів державної політики щодо розвитку вищої освіти, як визначено в Національній доктрині розвитку освіти в Україні, є підготовка кваліфікованих кадрів, здатних до творчої праці, професійного розвитку, освоєння та впровадження наукоємних та інформаційних технологій, конкурентноспроможних на ринку праці. Розв'язати ці складні завдання може лише нова генерація викладачів професіоналів, покликаних розвивати задатки, виявляти таланти, зберігати індивідуальність кожного студента. Високий рівень наукової компетентності в поєднанні з педагогічною майстерністю і психологічною культурою викладачів, впровадження здобутків психологічної науки в педагогічну практику – реальна передумова підвищення ефективності навчального процесу у вищій школі, реалізації принципів демократизації і гуманізації вищої освіти.

Дисципліна «Педагогіка та психологія вищої школи» розглядає логічну структурованість змісту, форм навчального процесу у вищій школі та психотехнічні й психолого-педагогічні новації ефективності засвоєння знань, формування умінь і навичок проведення лекційних, семінарських і практичних занять; деталізацію основних компонентів курсу: типи лекцій, їх методологічне й методичне наповнення, облік та контроль успішності, сутність суб'єктів навчального процесу вищої школи, що дають змогу уявити мету, програму і завдання підготовки фахівця.

Структура курсу

Години	Тема	Результати навчання	Завдання
3	1. Загальні основи педагогіки вищої школи	Знати термінологію дисципліни, вміти пояснювати базові концепції, використовувати власні приклади для ілюстрації відповідей, знаходити спільні риси та відмінності при порівнянні фактів, явищ, характеризувати певні явища	розв'язання кейсів, професійно-етичних дилем, практичних завдань
3	2. Інновації в системі вищої освіти	Застосовувати методи дослідження у питаннях понять про учіння і навчання, таксономію,	розв'язання кейсів, професійно-етичних дилем, практичних

		ефективність різних методів засвоєння інформації, моделей навчання.	завдань
3	3. Психологічні засади навчально-виховного процесу у вищих навчальних закладах	Визначати та пояснювати методологічні основи викладання у ЗВО, ідентифікувати психологічні і педагогічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання; аналізувати предмет і структуру методології педагогіки та психології вищої школи. Демонструвати розуміння закономірностей та особливостей основних категорій педагогіки та психології вищої школи, методів наукових досліджень.	розв'язання кейсів, професійно-етичних дилем, практичних завдань
3	4. Організація навчання у вищій школі	Демонструвати навички командної роботи у процесі вирішення фахових завдань. Проявляти відповідальне ставлення до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку щодо питань закономірностей і принципів дидактики вищої школи. Здійснювати розуміння та аналіз основних умов формування навчальної діяльності.	розв'язання кейсів, професійно-етичних дилем, практичних завдань
3	5. Лекція як форма навчання у вищому навчальному закладі	Забезпечувати можливості розвитку та формування особистості з урахуванням різних умов проведення лекцій як форм організування навчання, самостійної навчально-пізнавальної діяльності студентів Визначати найбільш ефективні засоби психологічного впливу на аудиторію, забезпечуючи ефективне застосування (використання) засобів вербальної та невербальної комунікації з аудиторією.	розв'язання кейсів, професійно-етичних дилем, практичних завдань; мікровикладання
3	6. Методика проведення семінарських, практичних, лабораторних занять	Вміти аналізувати та обґрунтовувати необхідність знань про характеристику методів навчання у вищому навчальному закладі та засобів навчання у вищій школі. Забезпечувати можливості розвитку особистості з урахуванням різних умов проведення семінарських, практичних і лабораторних занять, факультативів, спецкурсів і спецсемінарів як форм організування навчання, самостійної навчально-пізнавальної діяльності студентів.	розв'язання кейсів, професійно-етичних дилем, практичних завдань; мікровикладання
3	7. Самостійна робота студентів. Методика оцінювання, контролю знань студентів	Здійснювати реферування наукових джерел, обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки щодо сутності та структури навчальних планів, навчальних програм як нормативних документів, що розкривають зміст знань, умінь та навичок з навчальної дисципліни. Вміти визначати компоненти, функції і види контролю, методи і форми контролю успішності студентів. Оцінювати результатів навчально-пізнавальної діяльності студентів.	виступи на науково-практичних заходах

3	8. Психологічні засади інтерактивного навчання	Здійснювати методико-психологічне забезпечення навчального процесу, Вміти аналізувати сучасні технології навчання, як-от: диференційоване навчання, проблемне навчання у вищій школі, ігрові технології навчання, інформаційні технології навчання, кредитно- модульну систему організації навчального процесу.	командні та індивідуальні проекти; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; мікрОВикладання
3	9. Психолого-педагогічні особливості діяльності викладача	Ілюструвати особливості функціонування сучасної парадигми освіти в Україні, визначати закономірності розвитку вищої освіти, процесу навчання і виховання студентської молоді, її наукової та професійної підготовки відповідно до державних та європейських стандартів, потреб суспільства.	командні та індивідуальні проекти; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; мікрОВикладання
3	10. Педагогічна майстерність викладача ВНЗ	Демонструвати уміння застосовувати методичні прийоми підтримки інтересу до навчального матеріалу. Володіти психолого-педагогічною майстерністю та методикою викладання.	командні та індивідуальні проекти; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; мікрОВикладання
3	11. Формування та розвиток особистості студента на різних курсах	Здійснювати загальну характеристику і класифікацію студентів вищого навчального закладу, сприяти професійному самовдосконаленню майбутніх фахівців.	розв'язання кейсів, професійно-етичних дилем, практичних завдань; мікрОВикладання
3	12. Пізнавальна діяльність студентів	Бути здатним інтегрувати теоретичні знання з дисципліни і практичний досвід; мати навички розв'язання професійних проблем, що можуть виникнути під час виконання професійних обов'язків вміти оперувати науковими категоріями та поняттями у сфері закономірностей і властивостей перцептивних процесів в процесі викладання у ЗВО.	розв'язання кейсів, професійно-етичних дилем, практичних завдань; мікрОВикладання
3	13. Психологічний аналіз педагогічної взаємодії викладача та студента	Проводити аналіз шляхів подолання міжособистісних бар'єрів у спілкуванні, обирати ефективні методи вирішення складних педагогічних ситуацій, передбачати наслідки; володіти знаннями про критерії сформованості професійно-педагогічної комунікації та відповідати рівню вимог; проводити аналіз впливу професійної діяльності викладача на студентів.	розв'язання кейсів, професійно-етичних дилем, практичних завдань; мікрОВикладання

3	14. Природа педагогічних конфліктів та технологія запобігання їх виникненню	Використовувати інструментарій практичних методів професійно-педагогічної комунікації, методів профілактики та запобігання можливих відхилень, порушень поведінки, міжособистісних стосунків, розв'язання конфліктів, попередження соціальних ризиків та складних життєвих обставин; застосовувати методи діагностики у процесі оцінювання проблем, потреб, специфічних особливостей та ресурсів студентів.	розв'язання кейсів, професійно-етичних дилем, практичних завдань; мікрОВикладання
3	15. Психолого-педагогічні особливості викладання фінансово-економічних дисциплін на основі тренінгових технологій	Здійснювати пошук інформації з різних джерел для вирішення професійних завдань в т. ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій. Здійснювати реферування наукових джерел, обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки щодо проблем із входження України у ЄПВО.	розв'язання кейсів, професійно-етичних дилем, практичних завдань; мікрОВикладання

Літературні джерела

1. Гладуш В. А. Педагогіка вищої школи: теорія, практика, історія. навч. посіб. / В. А. Гладуш, Г. І. Лисенко – Дніпропетровськ, 2014. – 416 с.
2. Інновації у вищій освіті: вітчизняний і зарубіжний досвід: навч. посіб./ І. В. Артьомов, І. П. Студеняк, Й. Й. Головач, А. В. Гусь. – Ужгород: ПП «АУТДОР-ШАРК», 2015. – 360 с.
3. Коваль О. Педагогіка та психологія вищої школи: навчально-методичний комплекс // Навчально-методичний посібник / [О. Є. Коваль]. – Тернопіль: ВПЦ «Економічна думка ТНЕУ», 2016. – 65 с.
4. Коваль О. Методичні вказівки до практикуму з дисципліни «Педагогіка та психологія вищої школи» / Укладач Коваль О.Є. – Тернопіль: ТНЕУ, 2016. – 20 с.
5. Курс лекцій з дисципліни «Педагогіка та психологія вищої школи» / Укладач Коваль О.Є. – Тернопіль: ТНЕУ, 2016. – 85 с.
6. Jelena Cingel Bodinet. Pedagogies of the futures: Shifting the educational paradigms // European Journal of Futures Research volume 4, Article number: 21 (2016).
7. Pedagogical Interaction in High School, the Structural and Functional Model of Pedagogical Interaction // INTERNATIONAL JOURNAL OF ENVIRONMENTAL & SCIENCE EDUCATION 2016, VOL. 11, NO. 9, 2553-2566 DOI: 10.12973/ijese.2016.
8. Scott CL (2015) The futures of learning 3: what kind of pedagogies for the 21st century? UNESCO education research and foresight, Paris. [ERF Working Papers Series, No. 15].

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Захисти (мікрОВикладання), які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання заліку відбувається із дозволу проректора з наукової роботи за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Залік (теми 1-15) – захист проекту (мікрОВикладання)	100

Шкала оцінювання:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом